

Den 9. januar 2018
MFVM 422

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til gennemførelsesretsakt om nødforanstaltninger i form af støtte til landmænd som følge af oversvømmelser i visse dele af Litauen, Letland, Estland og Finland (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om gennemførelsesretsakt vedrørende nødforanstaltninger i form af støtte til landmænd som følge af oversvømmelser i visse dele af Litauen, Letland, Estland og Finland. Ifølge forslaget vil landmænd i de pågældende medlemsstater kunne søge om kompensation i form af et støttebeløb pr. hektar, såfremt mindst 30 % af deres areal ikke kan anvendes til vintersåning som følge af oversvømmelser forudsat, at de samtidig ikke har modtaget anden kompensation. EU-støtten kan suppleres med tilsvarende nationale midler. En vedtagelse af et muligt kommende forslag vurderes ikke at have indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning i komitéen for Den Fælles Markedsordning den 17. januar 2018. Regeringen agter at støtte forslaget.

Baggrund

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i artikel 221 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter.

Forslag fremsat med denne hjemmel behandles i undersøgelsesprocedure i komitéen for Den Fælles Markedsordning. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i komitéen for Den Fælles Markedsordning (horisontale regler) den 17. januar 2018.

Formål og indhold

Det forventede forslag vil have til formål delvist at kompensere landmænd i Litauen, Letland, Estland og Finland for tab lidt som følge af oversvømmelser mellem august og oktober 2017, der i et større omfang har forhindret vintersåning. Forslaget ventes fremsat med hjemmel i artikel 221 i Den Fælles Markedsordning for landbrugsprodukter, hvorefter Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende nødforanstaltninger, der er nødvendige og berettigede for at løse specifikke problemer. Støtten i medfør af forslaget finansieres under EU's landbrugsbudget for 2018. Kommissionen har vurderet, at situationen i de pågældende medlemsstater falder ind under anvendelsesområdet for artikel 221. Dette begrundes med, at der er tale om en ekstrem situation med betydelig skade på den lokale økonomi i de berørte områder.

Ifølge det forventede forslag vil landmænd i de pågældende lande kunne modtage kompensation i form af et støttebeløb pr. hektar, såfremt mindst 30 % af deres areal ikke kan anvendes til vintersåning som følge af oversvømmelser. For at være støtteberettiget må landmændene desuden ikke have modtaget andre former for kompensation til dækning af deres tab. Støtten kan ydes i tillæg til direkte betalinger. Forslaget fastsætter maksimale nationale lofter for antallet af støtteberettigede hektar samt det totale støttebeløb.

For Litauen forventes det maksimale støttebeløb at udgøre 9.120.000 €/67,8 mio. kr., fordelt på op til 291.722 hektar. For Letland forventes det tilsvarende beløb, at udgøre 3.460.000 €/25,7 mio. kr., fordelt på op til 110.483 hektar. For Estland forventes 1.340.000 €/9,97 mio. kr. fordelt på 42.821 hektar. For Finland udgør det maksimale forventede støttebeløb 1.080.000 €/8 mio. kr. fordelt på 34.564 hektar. Det endelige støttebeløb pr. hektar i de pågældende medlemsstater vil være afhængigt af, hvor mange landmænd, der ansøger og kan dokumentere, at de er støtteberettigede. Der skal ligeledes foretages fysisk og administrativ kontrol. EU-støtten skal senest være udbetalt den 30. september 2018.

Forslaget forventes at give de berørte medlemsstater mulighed for at yde en tilsvarende national støtte. Den samlede støtte pr. hektar må ikke overstige støttebeløbet i form af direkte støtte pr. hektar i de pågældende medlemsstater for 2017.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor Regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Konsekvenser

En vedtagelse af et eventuelt kommende forslag vurderes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Finansieringen af forslaget, der jf. det aktuelle forslag beløber sig til maksimalt 15 mio. € (111,7 mio. kr.) i 2018-prisniveau, sker via EU's landbrugsbudget for 2018. En vedtagelse af et muligt forslag vurderes ikke at have indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug). Der er indkommet følgende høringssvar:

Landbrug og Fødevarer påpeger, at forslaget giver landmænd i de nævnte medlemslande mulighed for at få en kompensation i form af et støttebeløb per hektar, såfremt mindst 30 % af deres areal ikke kan

anvendes til vintersåning som følge af oversvømmelser. Landbrug & Fødevarer mener, at det er yderst relevant at få Danmark med på denne liste, da Danmark har haft det vådeste efterår siden 1984.

Landbrug & Fødevarer har rejst problemstillingen vedrørende det meget våde efterår i flere forskellige sammenhænge, både over for Miljø- og Fødevareminister Esben Lunde Larsen og Landbrugskommissær Phil Hogan, samt DG Landbrug. Det er blandt andet sket i form af en fælles henvendelse til Phil Hogan sammen med landbrugsorganisationerne i Sverige, Litauen, Letland, Estland og Finland.

Landbrug & Fødevarer nævner, at SEGES' umiddelbare vurdering er, at der gennemsnitligt er ca. 20 % af det areal, der skulle være etableret med vinterafgrøder i Danmark, som ikke er blevet etableret i efteråret. Det er som følge af det meget våde vejr, der har gjort det umuligt at færdes på arealerne med landbrugsmaskiner. De 20 % dækker over store svingninger. Nogen landmænd har slet ikke kunnet etablere vinterafgrøder, mens andre har kunnet etablere vinterafgrøder stort set som forventet.

Der er arealer, som har været decideret oversvømmet, men overvejende er der tale om, at arealerne har været så vandmættede, så det ikke har været muligt at færdes på arealerne og få dem tilsået. Ifølge Landbrug & Fødevarer bør betydningen af ordet "oversvømmelse" derfor også udfordres. Landbrug & Fødevarer mener i den sammenhæng, at det bør være tilstrækkeligt, hvis det har været for vådt til at færdes på arealerne med landbrugsmaskiner, så arealerne ikke kunne tilsås. Det vil sige en bredere definition end et blankt vandspejl, som der lægges op til i forslaget.

Et af de problemer, som Landbrug & Fødevarer også tidligere har påpeget overfor Miljø- og Fødevareministeriet, er, at det kan give problemer med at overholde de grønne krav til næste til næste år, det vil sige kravet om at etablere to eller tre forskellige afgrøder. Derfor mener Landbrug & Fødevarer, at der skal arbejdes for, at kriseforanstaltningerne også indbefatter en dispensation for dette krav.

Endelig ønsker Landbrug & Fødevarer at henlede opmærksomheden på, at der har været store problemer med sneleangreb i etablerede marker med vinterafgrøder. Sneleangrebene har været sværere at bekæmpe, da det mange steder ikke har været muligt at køre i markerne. Derudover betyder de dårligere betingelser for at tilså arealerne også, at der vil ske en større udvintring af vinterafgrøder end normalt. Der er allerede afgrøder som er gået til i efteråret på grund af det våde vejr.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen agter at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.